

Universitetet, fik Leilighed til at udtale sig desangaaende, fik Leilighed til at erklære sig om, hvorledes de vilde ønske, at disse Examinere bleve indrettede, naar de skulde have disse forandrede Formaal. Den sidste æredeALER henviste til, at man jo senere kunde tage Bestemmelse om, hvorledes Examen skulde indrettes; men det synes mig dog egenlig at være den omvendte Ve: først at give Udgang til visse Embeder for saadanne Personer, der underkaste sig en Examen, hvis Indrettelse ikke endnu er behørig bestemt. Nei, det synes mig at være det Naturligste, at man først indretter Examen og forelægger en Plan til, hvorledes disse Examina skulde være indrettede, med det Formaal for Die, som man har, og derefter giver Udgang til at gaa den Ve, som Udvalgets Mindretal har foreslaet.

Kirke- og Undervisningsministeren (Fischer): Jeg vil med Hensyn til den sidste Lælers Bemærkninger kun tillade mig at yttre, at naar den, der agter at gaa Skoleveien, vil røsonnere som saa: Naar Du underkaster Dig den filologiske Examen, saa skal Du underkaste Dig en Prøve i Latin, Græsk, nordisk Filologi og Historie, men naar Du kun underkaster Dig Magisterkonferents i Historie, saa har Du kun med Historien at gjøre; vil Du ogsaa gaa Skoleveien paa den nemmest mulige Maade, skal Du ikke underkaste Dig den filologiske Embedsexamen, men kun Magisterkonferents i Historie, Du vil dog komme lige godt frem i Verden alligevel. — dersom han gjør den Beregning, tager han feil. Den, der kun har underkastet sig Magisterkonferents i Historie, har kun givet Prøve paa og Sandsynlighed for, at han kan blive en dygtig Lærer i Historie, men den, der har underkastet sig filologisk Examen, har givet Prøve paa og Sandsynlighed for, at han kan blive Lærer i mange andre Ting og blive en dygtig Lærer. Altsaa, den Gjenvæi, som han der vil syde, støtter sig til en meget urigtig og usandsynlig Beregning. Der gjælder nu den Regel for Besættelsen af Adjunktembeder, at Udgangen dertil ikke er bunden ved nogen Examen. Deraf skulde man jo altsaa tro sulgte, at naar et Embede som Adjunkt blev opslaet ledigt, det da maatte hedde, at det var en Mand, som ikke havde nogen Examen, man søgte, men det er slet ikke Tilfældet. Man vil ivertimod hyppig finde, at der opplaas f. Ex. et Adjunktembede vakant, hvortil der ønskes en filologisk Kandidat. Det er Embedets Krav, der afgjør de Fordringer, der stilles, og den, der er filologisk Kandidat og har ved at underkaste sig denne Prøve givet Sikkerhed for, at han besidder Kundskaber i mange af de Fag, der doceres i Skolen, og ved Siden deraf har givet Vidnesbyrd om, at han tillige ved at øve sig som Lærer har vist Dygtighed paa denne Maade, han faar Fortrin for Andre, der melde sig. Jeg tror altsaa ikke, at den Ændring, som er foreslaet af

Mindretallet, kan give Anledning til de Betænkkeligheder, som det ærede kongevalgte Medlem (Aksing) nylig har fremsat. — Jeg glemte før at sige til det ærede Mindretal under Nr. 2, at den Betragtning, som blev gjort gjældende om det Utilstedelige i at afvige fra den nu bestaaende Regel med Hensyn til Besættelsen af de høiere Lærerembeder, har den ærede Ordfører for Mindretallet i Grunden ikke Ret til at fremsøre, hvor stærkt han end gjorde den gjældende, thi den Indvending, som han her fremsatte, rammer fuldkomment hans eget Forslag. Dersom der var givet bindende Løfter, fra hvilke man ikke kunde afvige, saa maatte man, hvad der ogsaa blev bemærket af den ærede Ordfører, være bunden til for bestandig at holde Skolevæsenet paa det samme Standpunkt, som det hidtil har staaet paa, og man maatte tillige, selv hvor den mathematisk — naturvidenskabelige Retning var den ene gjældende, udelukke Andre end Filologer fra at blive Rektorer. Det er en uundgaaelig Konsekvens af det ærede Medlems Udtalelse, men jeg er overbevist om, at det ærede Medlem ikke selv vil finde, at det er rigtigt, og Ændringsforslaget vidner ogsaa noksom derom.

Sable: Den høitærede Minister ansøgte før, at Reglen i § 1 egentlig kun var en Anvisning for dem, der vilde være Lærere, men ikke for Ministeren. Hvad angaar dette, at give en Anvisning for dem, der vilde uddanne sig til Lærere, da tror jeg for det Første, at man maatte kunne gjøre det paa en ganske anden Maade, end ved at give en Lov derfor; men dernæst maa jeg sige, at naar det, der staa i § 1, skal være en Anvisning, saa er det en meget daarlig Anvisning, thi af Udtrykkene i § 1 er det umuligt at se, at filologiske Kandidater skulde — som den høitærede Minister udtalte sig — have Fortrinet fremfor dem, der havde taget Magisterkonferents. I § 1 staa de Alle opførte ens og paa en saadan Maade, som om de Alle havde lige Fortrin til Rektorer og Overlærerembeder; men efter hvad den høitærede Minister nu sagde, gjøres der Forskjel, idet den, der har taget Magisterkonferents, ikke sættes i Klasse med den, der har taget filologisk Examen.

Schütte: Jeg er i det uheldige Tilfælde i Aften, at jeg skal forpære et Forslag, der ikke aldeles falder sammen med mine egne Anskuelser om denne Sag, men hvortil jeg dog har sluttet mig, for at vi ikke skulde blive fire Partier i Udvalget. Smidertid falder Forslaget dog i to Hovedpunkter sammen med mine egne Anskuelser, idet jeg for det Første ikke synes om den Maade, hvorpaa der er givet Regjeringen frie Hænder ved Ordet „fortrinlig“ og for det Andet, fordi jeg mener, at man meget godt kan uiddaa at gjøre et saa stort Indgreb i den Fortrinsstilling, eller hvad man skal kalde den, som man har givet Filologerne. Jeg mener nemlig, at der ikke er